TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

MTAALA WA SHULE ZA MSINGI

GREDI 5

DRAFT

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

DRAFT

ISBN: 978-9914-43-826-0
Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

YALIYOMO

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA iv
LESSON ALLOCATION AT LOWER PRIMARY vi
MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA KATIKA MASOMO YA MSINGI vii
KAULI KIINI viii
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI ix
1.0 MAPISHI 1
2.0 HUDUMA YA KWANZA 13
3.0 MAPAMBO 23
4.0 SAA NA MAJIRA 37
6.0 MAADILI 59
7.0 ELIMU YA MAZINGIRA 69
8.0 NDEGE WA PORINI 79
10.0 KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII 96
11.0 UWEKEZAJI 105
MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI 122

DRAFT

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. **Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa**

Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. **Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa**

Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

a) **Mahitaji ya kijamii**

Elimu nchini Kenya lazima iwatayarishe vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

b) **Mahitaji ya kiuchumi**

Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

c) **Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda**

Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda.
Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. **Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza**

Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa

DRAFT

kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. **Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini**

Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. **Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji**

Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.
Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishi za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. **Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya**

Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. **Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine**

Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. **Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira**

Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

DRAFT

LESSON ALLOCATION AT LOWER PRIMARY

S/No	Learning Area	Number of Lessons
1.	Indigenous Language Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities / Kenya Sign Language Activities	4
3.	English Language Activities	5
4.	Mathematical Activities	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities	4
7.	Creative Activities	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		**31**

DRAFT

MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA KATIKA MASOMO YA MSINGI

Kufikia mwisho wa masomo ya msingi, mwanafunzi aweze:

a) kutumia mbinu zifaazo za usikivu katika mawasiliano kwenye mazingira yake
b) kudhihirisha ufasaha wa dhana malimbali kusuluhisha matatizo ya kila siku,
c) kusoma kwa ufasaha na kufahamu aina zozote za maandishi ya Kiswahili
d) kuelezea mawazo, hisia na tajiriba kwa maandishi ya mkono au mbinu nyingine yoyote ya uwasilishaji
e) kutumia sarufi ipasavyo katika mawasiliano
f) kutumia msamiati ufaao katika mazingira yake kuwasiliana
g) kuonyesha ukakamavu katika kuwasilisha masuala yanayomkabili na yanayokabili mazingira yake.

DRAFT

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika kiwango cha kwanza cha elimu. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

DRAFT

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa shule ya msingi daraja la juu, mwanafunzi aweze:

a) Kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano.
b) Kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi.
c) Kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali.
d) Kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani.
e) Kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali.
f) Kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

DRAFT

1.0 MAPISHI

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**1.1.1 Matamshi Bora** (Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua silabi zinazotokana na sauti zinazokaribiana katika maneno: f/v, s/z, l/r na th/dh, b) kutamka silabi zinazotokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi: f/v, s/z, l/r na th/dh ili kutofautisha matamshi yake, c) kutamka vitanzandimi vinavyoundwa	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua silabi za sauti lengwa kutokana na maneno kwenye vitabu, ubaoni au kwa kutumia vifaa vya kiteknolojia, • kusikiliza silabi za sauti f/v, s/z, l/r/ na th/dh zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kiteknolojia *(k.v. kinasasauti),* • kutamka silabi za sauti lengwa akiwa na wenzake, • kusikiliza vitanzandimi vinavyoundwa kutokana na maneno yenye sauti lengwa vikikaririwa (*k.m. shirika la reli la Rwanda larejelea shughuli zake rasmi*), • kuunda vitanzandimi vinavyotokana na sauti	1. Je, unajua maneno gani yenye silabi zinazokangany a kimatamshi? 2. Je, unajua vitanzandimi gani vyenye silabi zinazokangany a kimatamshi?

DRAFT

		kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi: f/v, s/z, l/r na th/dh ili kuimarisha mawasiliano, d) kuunda vitanzandimi vyenye maana kutokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi: f/v, s/z, l/r na th/dh) e) kuchangamkia kukariri vitanzandimi vinavyoundwa kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi: f/v, s/z, l/r na th/dh) ili kuimarisha matamshi yake.	husika akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi, • kuunda vitanzandimi kwenye vifaa vya kidijitali na kushirikiana na wenzake mitamboni kuvirekebisha, • kusakura mtandaoni ili kupata vitanzandimi zaidi vyenye sauti lengwa.	

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – wanafunzi wanaposhirikiana katika kutamka silabi na kuunda vitanzandimi. • Ujuzi wa kidijitali – wakati vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa kusikiliza sauti na kuunda vitanzandimi mtandaoni. • Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoendelea kukariri vitanzandimi na kusakura mtandaoni ili kupata vitanzandimi zaidi. • Ubunifu – mwanafunzi anapounda vitanzandimi vyenye maana. • Kujiamini - mwanafunzi anapotamka kwa usahihi silabi zinazotokana na sauti lengwa na kuunda vitanzandimi sahihi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo –mwanafunzi anapofikiria kuhusu vitanzandimi atakavyounda vyenye sauti lengwa.
Maadili • Umoja– mwanafunzi anapofanya kazi katika vikundi. • Uwajibikaji-mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kutumia vifaa vya kikundi.
Masuala Mtambuko • Masuala mtambuko anuwai kutokana na vitanzandimi vinavyoelekeza utoaji wa maelezo kuhusu masuala hayo k.v. utunzaji wa mazingira, ujuzi wa matumizi ya fedha, afya bora na utunzaji wa wanyama. • Kujithamini-mwanafunzi anapounda na kutamka vitanzandimi vilivyo na sauti lengwa.
Uhusiano na Masomo Mengine English, Indigenous Languages– Matamshi bora pia hufundishwa katika masomo hayo.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
1.2 Kusoma	**1.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa suala lengwa uliotumika katika kifungu ili kuimarisha ufahamu, b) kutumia msamiati lengwa kwa usahihi katika sentensi, c) kusoma kifungu cha hadithi kwa kuzingatia ujumbe, matukio na wahusika, d) kuonyesha uelewa	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua msamiati wa suala lengwa (k.v. *vyakula, viungo vya kupikia, njia za kupika na vifaa vya kupikia)* kwa kutumia kadi za maneno, chati, mti maneno au kifaa cha kidijitali, • kushiriki katika vikundi kujadili na kutumia msamiati wa suala lengwa katika sentensi, • kusoma kifungu kuhusu suala lengwa kwenye kitabu au kwenye tarakilishi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi, • kutoa muhtasari kuhusu kifungu alichosoma, • kujibu maswali kutokana na kifungu alichosoma, kusoma vifungu mtandaoni kuhusu	1. Kusoma kuhusu mapishi kuna umuhimu gani? 2. Ni hadithi gani umewahi kuisoma kuhusu mapishi?

		wa kifungu kwa kutoa muhtasari na kujibu maswali, kujenga mazoea ya usomaji bora katika maisha ya kila siku.	suala lengwa na kujadiliana na wenzake kuhusu ujumbe ulioyomo.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali - wakati vifaa vya kidijitali vinapotumiwa kusoma kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anaposakura mtandaoni ili kusoma vifungu zaidi kuhusu suala lengwa.

Maadili

- Umoja – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za vikundi.
- Heshima-mwanafunzi anapoziheshimu kazi za wenzake kwenye kikundi.

Masuala Mtambuko

- Masuala ya afya -mwanfunzi anapojifunza kuhusu mapishi.
- Afya ya mtu binafsi – mwanafunzi anaposoma vifungu vinavyoeleza kuhusu mapishi.

Uhusiano na Masomo Mengine

English, Indigenous Language – masomo haya .hushughulikia vifungu vya hadithi na upanuzi wa msamiati.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
1.3 Kuandika	**1.3.1** **Insha ya wasifu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya wasifu kwa kuzingatia mtindo na muundo wake, b) kuandika insha ya wasifu kwa ubunifu ili kujenga maelezo yenye kutoa picha dhahiri, c) kufurahia kutunga insha bora ili kuimarisha mazoea ya kuandika.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya wasifu kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kusoma vielelezo vya insha ya wasifu vilivyoandikwa katika matini mbalimbali au tarakilishi, • kushirikiana na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya wasifu, • kukishirikiana na wenzake katika vikundi ili kubainisha na kujadili vidokezo vifaavyo vya mada lengwa, • kuaandika insha ya wasifu isiyopungua maneno 150 inayohusu mada lengwa (*k.v. Mpishi nimpendaye)* kwa kuzingatia, anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi,	1. Insha ya wasifu inahusu nini? 2. Unazingatia nini unapoandika insha ya wasifu?

DRAFT

			kanuni za kisarufi (*k.v uakifishaji mwafaka na tahajia*) na kwa lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali, tashbihi na nahau alizojifunza awali, • kuandika insha ya wasifu mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili kumpa motisha kuandika zaidi. kumwonyesha mzazi au mlezi wake insha ya wasifu aliyoandika ili apate maoni.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – unakuzwa mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – unakuzwa wakati vifaa vya kidijitali vinapotumiwa kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya wasifu.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya wasifu.

Maadili

- Heshima na adabu - hasa katika shughuli za vikundi.
- Insha ya wasifu yaweza kulenga watu ambao wanajulikana kwa uadilifu, uwajibikaji, upendo na uzalendo.

DRAFT

Masuala Mtambuko Elimu ya afya na kujikinga –mwanafunzi anapofanya kazi pamoja na wenzake katika vikundi anajifunza mambo ya afya.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – Masomo haya yanashughulika mada ya kuandika.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.1** Nomino za Pekee (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino za pekee kwenye sentensi au vifungu vya maneno, b) kutunga sentensi kwa kutumia nomino za pekee ili kukuza matumizi ya lugha sahihi, c) kuchangamkia matumizi ya nomino za pekee katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino za pekee (*k.v. Kisumu, Mei, Rabuka, Alhamisi na Yohana*) kwenye tarakilishi, kapu maneno, mti maneno, kadi maneno au chati, • kutaja nomino za pekee akiwa na wenzake kama vile za majina ya mji, majina ya mito, majina ya watu na majina ya miezi, • kutambua nomino za pekee katika sentensi kwenye vitabu, tarakilishi, chati kwa kuzipigia mstari au kukolezea rangi, • kujaza nafasi kwenye sentensi au kifungu kwa kutumia nomino za pekee, • kutunga sentensi kwa kutumia nomino za pekee akiwa na wenzake.	1. Nomino za pekee zinahusu nini? 2. Ni nomino zipi za pekee unazozijua?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali - wakati vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa katika kutambua nomino za pekee.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia nomino za pekee.
- Kujiamini - mwanafunzi anapofaulu kutambua nomino za pekee na kuzitungia sentensi sahihi.

Maadili

- Uwajibikaji- mwanafunzi anapofanya kazi ya darasani.
- Uzalendo na heshima- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni ya wengine.
- Maadili mbalimbali yanaweza kulengwa katika sentensi k.v. upendo, uaminifu, uzalendo, amani na umoja.

Masuala Mtambuko

Masuala mtambuko anuwai kutokana na sentensi zinazoelekeza utoaji wa maelezo kuhusu masuala hayo k.v. usalama, utunzaji wa mazingira, afya bora na utunzaji wa wanyama.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia mada ya nomino

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.2 Nomino za kawaida** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino za kawaida kwenye sentensi au vifungu vya maneno, b) kutunga sentensi kwa kutumia nomino za kawaida ili kukuza matumizi sahihi ya lugha, c) kufurahia kutumia nomino za kawaida katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino za kawaida kwenye kadi au kapu la maneno (*k.v.mtu, mtoto, darasa, ukuta, mwalimu, meza na kiti*), • kutaja akiwa na wenzake nomino za kawaida, • kutambua nomino za kawaida katika sentensi kwa kuzipigia mistari au kuzikolezea rangi kwenye tarakilishi, • kutumia nomino za kawaida kujaza nafasi kwenye sentensi, • kutunga sentensi kwa kutumia nomino za kawaida akiwa peke yake wawiliwawili au kwenye vikundi.	1. Je, ni vitu gani vipatikanavyo katika mazingira yako? 2. Ni vitu gani vinavyotumiwa katika mapishi mbalimbali?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Ubunifu- anapotunga sentensi na kujaza nafasi.
- Mawasiliano na ushirikiano- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kutaja nomino na kutunga sentensi.

DRAFT

Maadili • Upendo - mwanafunzi anapotagamana na wenzake kwenye vikundi. • Heshima - mwanafunzi anapothamini maoni ya wengine kwenye kikundi. • Maadili mbalimbali yanaweza kulengwa katika sentensi k.v. upendo, uaminifu, uzalendo, amani na umoja.
Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii na utaifa - hasa unatokea kwenye kazi za vikundi wakati mwanafunzi anashirikiana na wenzake. • Masuala mtambuko anuwai kutokana na sentensi zinazotoa maelezo kuhusu masuala hayo k.v. utunzaji wa mazingira, afya bora na utunzaji wa wanyama.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages - masomo haya yanashughulikia mada ya nomino.

DRAFT

2.0 HUDUMA YA KWANZA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**2.1.1 Maamkuzi na Maagano** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua aina mbalimbali za maamkuzi na maagano katika mawasiliano, b) kueleza maamkuzi na maagano yanayotumik katika miktadha mbalimbali ili kuyabainisha, c) kutumia aina mbalimbali za maamkuzi na maagano katika mawasiliano, d) kuchangamkia maamkuzi na	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maamkuzi (*k.v. shikamoo, Habari za utokako? Habari za adhuhuri? Habari za jioni?)* kutoka kwenye chati, ubao au vifaa vya kidijitali, michoro na picha, • kushiriki kujadiliana na mwenzake au katika vikundi maamkuzi yanayolengwa na matumizi yake, • kutambua maagano (*k.v lala salama, safari njema, alamsiki)* kutoka kwenye chati, ubao au vifaa vya kidijitali, michoro na picha, • kushirikiana na wenzake kuigiza maamkuzi na maagano lengwa, • ktazama watu wakiamkuana na kuagana katika vifaa vya kidijitali,	1. Je, watu husalimiana vipi katika jamii? 2. Je, watu huagana vipi katika jamii?

DRAFT

		maagano katika mahusiano.	• kuambatanisha maamkuzi na maagano na majibu sahihi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza maamkuzi na maagano.
- Ujuzi wa kidijitali- mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.
- Kujiamini- mwanafunzi anapotumia maamkuzi na maagano ipasavyo.

Uhusiano na Maadili

- Heshima- maamkuzi huimarisha heshima.
- Upendo - maamkuzi huashiria upendo.
- Umoja -maamkuzi huimarisha umoja na uhusiano mwema.

Masuala Mtambuko

- Utunzi na usalama wa watoto –mwanafunzi anapoamkua na kujibu maamkuzi.
- Utangamano wa kijamii-mwanafunzi anapoamkuana na kuagana na wenzake .

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages - masomo haya yanashughlikia maamkuzi na maagano.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
Kusoma	**2.2.1** **Kusoma kwa Kina** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mpangilio wa maneno katika kamusi ili kupata maneno lengwa kwa urahisi, b) kutumia kamusi ipasavyo kutafuta maana za maneno asiyoyajua yaliyo katika matini teule ili kukuza msamiati wake, c) kuchangamkia kutumia kamusi katika kukuza msamiati wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kupanga maneno aliyopewa kwenye chati, kapu maneno au mti maneno kialfabeti, • kuchague neno kutoka kapu maneno au mti maneno ili kulitafuta kwenye kamusi, • kutumia kamusi kutafuta maana za maneno mbalimbali akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi, • kutumia mtandao kutafuta maana za maneno.	Maana ya maneno ya Kiswahili hupatikana wapi?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anashirikiana na wenzake kutafuta maana za maneno.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anatumia mtandao kutafuta maana za maneno.
- Kujiamini-mwanafunzi anapotumia kamusi kutafutamaana ya maneno.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapoanza kutumia kamusi kutafuta maana za maneno.

Uhusiano na Maadili

- Uzalendo – mwanafunzi anapoweza kutumia lugha ya Kiswahili kama lugha ya taifa.
- Uadilifu-mwanafunzi anapotumia msamiati ufaao katika mawasiliano.
- Amani-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kupata maneno kwenye kamusi.

Masuala Mtambuko

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapokuwa na uwezo wa kujitegemea katika kutumia kamusi.
- Kujithamini –mwanafunzi anapofanya kazi na wengine katika vikundi.
- Masuala ya afya-mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu huduma ya kwanza.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya husisitiza matumizi mbalimbali ya kamusi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika	**2.3.1** Insha ya masimulizi (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia ujumbe, mtindo na muundo, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ya masimulizi ili kukuza ubunifu wake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • kuandika insha isiyopungua maneno **150** inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na huduma ya kwanza kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kuandika insha ya masimulizi mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini,	Je, unazingatia nini ili kuandika insha nzuri ya masimulizi?

DRAFT

			• kusomea wenzake insha aliyoandika ili kuitathmini.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – unakuzwa wanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi. • Ujuzi wa kidijitali – unakuzwa wakati vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi. • Ubunifu – unajengeka mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi. • Hamu ya ujifunzaji – unakuzwa mwanafunzi anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili • Heshima na adabu hasa katika shughuli za vikundi. • Umoja – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za vikundi.
Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii na utaifa- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kufanya kazi. • Masuala ya afya-mwanafunzi anapoandika insha kuhusu huduma ya kwanza.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Language – masomo haya yanashughulikia uandishi wa insha

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.1** Nomino za Wingi (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze; a) kutambua nomino za wingi katika matini ili kuzibainisha, b) kutumia nomino za wingi katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia nomino za wingi katika mawasiliano.	Mwanafunzi • kutambua nomino za wingi (*k.m chumvi, sukari, maji, uji, mafuta na manukato*) kutoka kwenye kapu la maneno, chati, vitabu na vifaa vya kidijitali akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi, • kutambua nomino za wingi kwa kuzipigia mistari au kuzikolezea rangi kwenye matini, • kutumia nomino za wingi kujaza nafasi kwenye sentensi, • kutumia nomino za wingi katika sentensi kwa kufanya mazoezi daftarini.	Unajua majina gani yanayohusu vitu vinavyopatikana katika wingi tu?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Kufikiri kwa kina – anapotunga sentensi na kuzijadili na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali - wakati vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa katika kutambua nomino za wingi.

DRAFT

Maadili • Upendo – Unakuzwa anaposhiriki kwenye vikundi. • Uwajibikaji – Anawajibika kukamilisha kazi zake pamoja na kutunza vifaa vya kidijitali kama vile tarakalishi.
Masuala Mtambuko • Utangamano wakijamii – anaposhirikiana na wenzake kwenye kikundi. • Kujithamini – anapokuza stadi ya kujieleza kupitia utungaji wa sentensi.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.2** **Vitenzi-jina** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze; a) kutambua nomino za vitenzi-jina kwenye kifungu cha maneno au kwenye sentensi, b) kutunga sentensi au vifungu vya maneno akitumia nomino za vitenzi-jina ili kukuza matumizi bora ya lugha, c) kufurahia kutumia nomino za vitenzi- jina katika utungaji wa sentensi na kujaza nafasi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vitenzi-jina kutoka kwenye kapu la maneno, vyombo vya kijiditali (*k.v. kusoma, kucheka, kula, kulia na kuandika*.), • kutambua vitenzi-jina akiwa na wenzake kwa kuvipigia mistari au kuzikolezea rangi kwenye matini n.k, • kutumia nomino za vitenzi-jina kwa kujaza nafasi kwenye sentensi, • kutunga sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia nomino za vitenzi-jina akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi.	1. Ni mambo gani wewe hufanya ukiwa nyumbani? 2. Unapenda kufanya mambo gani darasani?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Uwazatumia nomino ji wa kina na utatuzi wa matatizo – anapotunga sentensi na kuzijadili na wenzake. • Mawasiliano na ushirikiano – anaposhirikiana na wengine kwenye kazi za kikundi. • Kujiamini-mwanafunzi anapowatungia wenzake sentensi katika makundi.
Uhusiano na Maadili • Upendo – utakuzwa katika kushirikiana kwenye vikundi kufanya shughuli mbalimbali. • Uwajibikaji – anawajibika kukamilisha kazi zake pamoja na kutunza vifaa vya kiteknolojia kama vile projekta na tarakalishi.
Masuala Mtambuko • Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwenye kikundi. • Utaifa – mwanafunzi anapotagusana na wenzake wenye asili tofauti kwenye kikundi.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza nomino.

DRAFT

3.0 MAPAMBO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Liliopendekezwa
3.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**3.1.1 Matamshi Bora** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vitendawili vya suala lengwa, b) kutega na kutegua vitendawili ili kujenga matamshi bora, c) kuchangamkia matumizi ya vitendawili kama njia ya kujenga utamkaji bora wa maneno.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vitendawili vya mapambo katika chati, ubao au vifaa vya kidijitali (*k.m Wafaa lakini wavaliwa bila matumizi maalum (Mtandio), Ananitazama, hasemi hasikii (Picha), Lapendeza rangi lakini halidumu (Ua). Dhahabu yangu ya thamani haisimami (Mkufu]*, • kushiriki katika kutega na kutegua vitendawili , • kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa kupitia vyombo vya kidijitali.	Je, ni vitendawili gani unavyovijua?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anashiriki katika kutega na kutegua vitendawili kwenye vikundi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapofikiria kuhusu majibu ya vitendawili. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa. • Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kutega na kutegua vitendawili.
Maadili • Heshima – mwanafunzi anachangamkia maoni ya wenzake. • Umoja – wanafunzi wanapofanya kazi katika vikundi.
Masuala Mtambuko • Umoja wa kijamii – mwanafunzi anaposhiriki katika vikundi. • Kujithamini– mwanafunzi anapotega na kutegua vitendawili.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages- masomo haya hushughulikia vitendawili.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	**3.2.1** **Kusoma kwa Ufasaha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa mapambo uliotumiwa katika kifungu, b) kuelezea maana za msamiati mbalimbali wa mapambo, c) kusoma kifungu cha hadithi ili kupata ujumbe, d) kuonyesha uelewa wa hadithi kwa kutoa muhtasari na kujibu maswali,	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua msamiati wa mapambo (*k.v vipuli, pete, bangili na ushanga*) kwa kutazama picha na vifaa halisi, • kutumia tarakilishi kutafuta msamiati wa mapambo na maana yake mtandaoni, • kueleza mapambo na sehemu yanapovaliwa, • kutunga sentensi akitumia msamiati husika, akiwa peke yake kisha kwenye wawiliwawili au kikundi, • kusoma maneno yasiyopungua**(80)** katika hadithi kwa dakika moja kwa usahihi, • kutoa muhtasari wa hadithi aliyoisoma • kujibu maswali kutokana na hadithi.	Kwa nini ni muhimu kusoma kuhusu mapambo?

DRAFT

		e) kuonea fahari kusoma hadithi kuhusu mapambo na kujibu maswali.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano- mwanafunzi anapotunga sentensi akiwa na wenzake.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapojibu maswali kutokana na kifungu cha hadithi.
- Ujuzi wa kidijitali-mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutafuta msamiati wa mapambo.

Uhusiano na Maadili

- Heshima –mwanafunzi anaposikiliza sentensi zilizotungwa na wenzake.
- Upendo- mwanafunzi anaposoma hadithi akisaidiana na wenzake.
- Uwajibikaji-mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali.

Masuala Mtambuko

- Elimu ya maendeleo endelevu – mwanafunzi m anapotumia msamiati wa mapambo aliyojifunza.
- Kujiamini – mwanafunzi anapofanya shughuli za darasani na kuzikamilisha.
- Haki za kijamii-mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine

English and Indigenous Languages - masomo haya yanashughulikia ufahamu.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
3.3 Kuandika	**3.3.1** **Kuandika kwa Tarakilishi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sehemu mbalimbali za tarakilishi zinazotumika kupigia chapa, b) kutumia tarakilishi ili kujenga maarifa ya kidijitali, c) kujenga mazoea ya kutumia tarakilishi kuandika na kuhifadhi maandishi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua sehemu mbalimbali za tarakilishi za kupigia chapa. (*k.v. bodidota, kipanya na kiwambo/ mulishi*), • kutumia tarakilishi kuandika maneno au sentensi zinazolenga msamiati wa mapambo (k.v. *herini, vipuli, pete, kipini, bangili, shanga, taji, kugesi* na *hina),* • kutumia tarakilishi kuandika kifungu kinachohusisha mapambo mbalimbali, • kuhifadhi kazi yake kwenye faili ya tarakilishi mara kwa mara, • kuhariri kazi yake kwenye tarakilishi akishirikiana na wenzake katika kikundi,	1. Je, ni sehemu zipi za tarakilishi unazojua 2. Tarakilishi hutuwezesha kufanya kazi gani?

DRAFT

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>kutuma kazi yake kwa mwalimu ili kuitathmini,
kuendelea kufanya mazoezi ya kuandika kwa kutumia tarakilishi akisaidiwa na mzazi/mlezi wake.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za vikundi.
Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuandika na kuhifadhi kazi yake.
Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotagusana na vyombo vya kidijitali kama vile kutumia kipakatilishi, rununu n.k.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na Maadili
Umoja - kupitia kwa kazi za vikundi.
Uwajibikaji - mwanafunzi anaweza kuhifadhi vyombo vya kidijitali.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Elimu ya maendeleo endelevu –mwanafunzi anapotumia ujuzi wa kidijitali ya kisasa kufanikisha uandishi.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano wa Masomo Mengine
English na Science and Technology – masomo yana mada kuhusu masuala ya kidijitali.</td></tr>
</table>

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.1 Nomino za Makundi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino za makundi katika sentensi ili kuzibainisha, b) kueleza nomino za makundi ili kuzitofautisha na nomino zingine, c) kutumia nomino za makundi kwa usahihi katika sentensi, d) kuonea fahari	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino za makundi *(k. v mlolongo wa magari, tita la kuni, mkungu wa ndizi, safu ya siafu, koja la maua, bunda la noti)* katika chati, kadi maneno, ubao, vifaa vya kidijitali n.k., • kujadili katika kikundi au wawiliwawili maana ya nomino za makundi huko akitoa mifano, • kutumia nomino za makundi katika sentensi na kuziandika daftarini mwake, • kutumia nomino za makundi kutunga sentensi mtandaoni akiwa na wenzake.	1. Je, unajua maneno gani yanayotaja makundi ya watu na vitu? 2. Je, nomino za makundi hutumiwa vipi?

		matumizi ya nomino za makundi katika miktadha mbalimbali.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anashiriki katika majadiliano ya nomino za makundi.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapojibu swali dadisi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi mtandaoni.
- Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kutumia nomino za makundi.
- Uwazaji wa kina na utatauzi wa matatizo-mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi.

Uhusiano na Maadili

- Heshima – mwanafunzi anapofanya kazi kwa zamu.
- Umoja – mwanafunzi anapofanya kazi katika vikundi.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapokamilisha kazi yao kwa wakati ufaao.

Masuala Mtambuko

- Utaifa – mwanafunzi anaposhiriki katika vikundi vinavyojumuisha wanafunzi kutoka maeneo mbalimbali.
- Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za vikundi na kujifunza ukakamavu na kujiamini.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia dhana ya nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
3.4 Sarufi	**3.4.2 Nomino Ambata** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino ambata katika matini ili kuzitofautisha na aina nyingine za nomino, b) kutumia nomino ambata kwa usahihi katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, c) kuonea fahari matumizi ya nomino ambata katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino ambata (*k.v askarikanzu, mbwamwitu, mwanasiasa na mwananchi*) kwa kutumia kadi maneno, kapu maneno, chati au vifaa vya kidijitali akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi, • kujadili katika kikundi au wawiliwawili maana ya nomino ambata huko akitoa mifano, • kutumia nomino ambata katika sentensi na kuziandika katika daftari lake, • kutumia nomino ambata kutunga sentensi mtandaoni akishirikiana na wenzake, • kusakura mtandaoni ili kupata mifano zaidi ya nomino ambata na kuziandika katika daftari lake.	Je, unajua maneno yapi yanayounganishwa kuunda neno moja?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano ya nomino ambata. • Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anaposakura mtandaoni ili kupata mifano ya nomino ambata. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi. • Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kutumia nomino ambata kwa usahihi.
Uhusiano na Maadili • Heshima – mwanafunzi anapofanya kazi kwa zamu. • Umoja – mwanafunzi anapofanya kazi pamoja katika vikundi. • Uwajibikaji- mwanafunzi anapokamilisha kazi yake.
Masuala Mtambuko Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za vikundi na kujifunza ukakamavu na kujiamini.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – Masomo haya yanajumuisha mada ya nomino ambata

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
3.4 Sarufi	**3.4.3 Nomino za dhahania** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino za dhahania katika matini mbalimbali, b) kuelezea nomino za dhahania kwa kutoa mifano mwafaka, c) kutumia nomino za dhahania kwa usahihi katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino za dhahania (*k.v upendo, uhodari, ukweli*) kwa kutumia kadi maneno, mti maneno, chati au vifaa vya kidijitali, • kujadili katika kikundi au wawiliwawili maana ya nomino za dhahania huko akitoa mifano, • kutumia nomino za dhahania katika sentensi na kuziandika sentensi hizo daftarini mwake, • kutumia nomino za dhahania kutunga sentensi mtandaoni akishirikiana na wenzake.	Je, unajua maneno yapi yanayotaja vitu ambavyo haviwezi kushikwa au kuonekana kwa macho?

DRAFT

		nomino za dhahania katika mawasiliano.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano ya nomino za dhahania.
- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapojibu swali dadisi
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi
- Kujiamini – mwanafunzi anapoweza kutumia nomino za dhahania

Maadili

- Heshima – mwanafunzi wanapofanya kazi kwa zamu.
- Umoja – mwanafunzi wanapofanya kazi katika vikundi.
- Uwajibikaji- mwanafunzi anapokamilisha kazi yake.

Masuala Mtambuko

- Mahusiano ya kijamii– mwanafunzi anaposhiriki katika vikundi vinavyojumuisha wanafunzi kutoka maeneo mbalimbali.
- Kujithamini – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za vikundi hivyo atajifunza ukakamavu, stahamala na kujiamini.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya hufunza dhana ya nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
3.4 Sarufi	**3.4.4 Uakifishi** Vipindi 4)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua herufi kubwa, alama ya koma, kikomo na kiulizi katika maandishi, b) kutumia herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi ifaavyo katika maaandishi, c) kufurahia matumizi ya herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi katika maandishi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi katika maandishi, • kushiriki katika vikundi kuakifisha sentensi akitumia herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi (baadhi ya sentensi ziangazie suala lengwa), • kuandika sentensi akitumia herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi ifaavyo, • kuandika sentensi zenye herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi akitumia kifaa cha kidijitali.	Kwa nini alama za kuakifisha hutumiwa katika maandishi?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki mijadala kuhusu alama za uakifishi. • Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi wakitumia viakifishi. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapoandika sentensi zenye herufi kubwa, koma, kikomo na kiulizi akitumia kifaa cha kidijitali.
Maadili Umoja – mwanafunzi anapofanya kazi katika makundi.
Masuala Mtambuko • Elimu ya kifedha– mwanafunzi anapotunga sentensi zinazolenga mapambo yanayotumiwa na watu tofautitofauti na dhamani yake. • Masuala mtambuko anuwai kutokana na sentensi zinazotoa maelezo kuhusu masuala hayo k.v. utunzaji wa mazingira, upunguzaji wa mikasa, usalama, n.k.
Uhusiano na Masomo Mengine English Activities na Indigenous Language - masomo haya hushughulikia uakifishi

DRAFT

4.0 SAA NA MAJIRA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli ya Ujifunzaji	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**4.1.1 Heshima, adabu na vyeo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno ya heshima yanayohusiana na udugu yanayotumiwa katika mawasiliano, b) kutumia maneno ya heshima yanayohusiana na udugu kwa usahihi katika mazungumzo yake ya kila siku, c) kuthamini matumizi ya maneno ya heshima katika mawasiliano ya	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maneno ya udugu (*k.v. bwana, bibi, ndugu, binti, mama, mama mkubwa/mdogo, mjomba)* kwenye ubao, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kuleza maana ya maneno lengwa kama yanavyotumiwa katika mahusiano ya kila siku kati ya watu, • kutunga sentensi kwa kutumia maneno lengwa kwa usahihi, • kutazama maigizo ya watu wakitumia maneno ya udugu kwenye tarakilishi na video, • kujadili matumizi ya maneno ya udugu akishirikiana na wenzake darasani, • kuigiza mazungumzo mafupi akiwa na wenzake huku akitumia msamiati wa udugu.	Kutumia maneno ya heshima kuna umuhimu gani katika mawasiliano?

		kila siku.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi, video na projekta kutazama maigizo mafupi.
- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika maigizo na mijadala.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anapotumia maneno ya udugu, vyeo n.k
- Upendo – mwanafunzi anapotumia maneno ya udugu kwa wenzake na kwa wakubwa wake.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhiriki katika maigizo mafupi.
- Haki za kijamii – mwanafunzi anapotumia maneno ya udugu katika mawasiliano.

Uhusiano na Masomo Mengine

English, Indigenous Languages na Religious Studies – lugha ya heshima hufunzwa katika masomo haya

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli ya Ujifunzaji	Swali Dadisi
4.2 Kusoma	**4.2.1 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama katika matumizi ya vifaa vya kidijitali, b) kutambua msamiati wa suala lengwa katika matini ya kidijitali, c) kusakura matini kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma vyenye suala lengwa, d) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma	Mwanafunzi aelekezwe: • kuzingatia hatua za kiusalama katika kutumia vifaa vya kidijitali k.v. kufungua mitandao ifaayo, • kutambua mitandao salama yenye matini inayohusu suala lengwa (saa na majira) na inayoafiki kiwango chake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao, • kusoma matini kwa kutumia vifaa vya kidijitali yanayojumuisha msamiati wa saa *(k.v. kasoro dakika…, saa… kamili, saa…na dakika…)* na majira (nyakati za siku) (*k.v. alfajiri, asubuhi, adhuhuri, alasiri, thenashara,*	Ni njia zipi unazoweza kupata matini za kusoma katika vifaa vya kidijitali?

DRAFT

<table>
<tr><td></td><td></td><td>ujumbe ili kuimarisha maarifa yake.</td><td>machweo na macheo),
kusoma vifungu vyenye suala lengwa ambavyo alisakura,
kutoa habari kuhusu matini aliyosoma kwa muhtasari na kujibu maswali katika maandishi au mazungumzo na wenzake.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kusakura na kusoma matini.
Hamu ya kujifunza – mwanafunzi anapotafuta matini za kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.
Kujiamini-mwanafunzi anaposakura vifungu vyenye suala lengwa na kuwatolea wenzake habari za matini yenyewe.
Mawasiliano na ushirikiano-mwanafunzi anapowasiliana na wengine.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili
Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali na kuzingatia mitandao salama.
Uadilifu – mwanafunzi anapohakikisha anasakura matini kwenye tovuti salama.
Heshimu-mwanafunzi anapowasiliana na mwalimu,mzazi au mlezi.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Usalama – mwanafunzi anapozingatia hatua za kiusalama mtandaoni.
Utunzi na usalamu wa watoto-mwanafunzi anapotangamana na wenzake wakitumia vifaa vya kidijitali.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na Masomo Mengine
Masomo yote kwa vile yanatakiwa kuzingatia ujuzi wa kidijitali.</td></tr>
</table>

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
4.3 Kuandika	**4.3.1** **Baruapepe** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua baruapepe kwa kuzingatia muundo wake, b) kuandika baruapepe kwa kuzingatia ujumbe, muundo na mtindo, c) kuchangamkia uandishi wa baruapepe katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua muundo wa baruapepe kwa kurejelea kielelezo chake kilichochapishwa au kwenye tarakilishi, • kujadili sehemu mbalimbali za baruapepe kama vile anwanipepe ya mtumaji (k.m. tina18@gmail.com), anwanipepe ya mpokeaji, mada ya baruapepe, mtajo, mwili, hitimisho na jina la mwandishi/ mtumaji, • kuandika baruapepe kwa rafiki, ndugu, au mzazi akishirikiana na wenzake darasani, kwa kutumia tarakilishi akizingatia muundo wa uandishi wa baruapepe, utaratibu ufaao, kutunga na kupanga sentensi kuunda aya katika uandishi barua,	1. Unazingatia mambo gani unapoandika baruapepe? 2. Ni mambo gani unayoweza kumweleza rafiki yako katika baruapepe?

DRAFT

			• kushirikiana na wenzake kujadili mada ya baruapepe na vipengele vyake/yale yanayofaa kujumuishwa, • kuandika baruapepe kwa rafiki kwa kuzingatia ubora wa sentensi (sahihi kisarufi, zilizokamilika kimaana, zenye kufuatana kwa kujenga wazo na zenye kuzingatia uakifishi mzuri) kuunda aya, • kushirikisha msamiati wa mada lengwa katika baruapepe yake, • kuandika baruapepe na kuituma kwa wenzake na mwalimu ili waisome na kuitathmini.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na kujadiliana na wenzake kuhusu baruapepe.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika na kutuma baruapepe.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuandika na kutuma baruapepe.
- Hamu ya ujifunzaji-mwanafunzi anapoandika baruapepe na kuwapa wenzake waitathmini.

DRAFT

Maadili • Upendo – mwanafunzi anapotuma baruapepe kwa rafiki, mzazi au mlezi wake kuwajulia hali. • Heshima – mwanafunzi anapozingatia maoni ya wengine wakati wa mijadala. • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza tarakilishi anayoitumia katika uandishi wa baruapepe.
Masuala Mtambuko • Kujithamini -mwanafunzi anapotumia baruapepe kuwasiliana. • Elimu kwa maendeleo endelevu – mwanafunzi anapotumia teknolojia kuwasiliana. • Elimu ya mazingira-mwanafunzi anapoandika sentensi sahihi kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na Masomo Mengine Masomo yote yanayoshughulikia ujuzi wa kidijitali

DRAFT

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli ya Ujifunzaji	Swali Dadisi
4.4 Sarufi	**4.4.1** **Ngeli I-ZI** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino katika ngeli ya I-ZI ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine, b) kuandika nomino za ngeli ya I-ZI katika umoja na wingi, c) kuandika umoja na wingi wa mafungu ya maneno katika ngeli ya ngeli ya I-ZI, d) kuchangamkia kutumia nomino za	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino katika ngeli ya I-ZI kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu la maneno *(k.v. nguo- nguo, ndizi- ndizi, ndoo-ndoo na nyumba-nyumba*), • kuandika nomino katika ngeli ya I-ZI katika umoja na wingi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi, • kusikiliza za usomaji wa nomino za ngeli ya I-ZI kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya I-ZI katika umoja na wingi.	Je, unajua nomino zipi ambazo hazibadiliki katika umoja na wingi?

		ngeli ya I-ZI katika mawasiliano.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga mafungu ya maneno.
- Ujuzi wa kidijitali - tarakilishi inapotumika kutambua nomino na mafungu ya maneno kwenye kinasasauti.

Maadili

- Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia.
- Uzalendo –mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.
- Uadilifu-mwanafunzi anaposikiliza nomino za ngeli kwenye kinasasauti.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii –mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi.
- Kujithamini –mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanajumuisha ngeli za nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilllopendekezwa
4.4 Sarufi	**4.4.2 Ngeli ya I-ZI** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vipatanishi vya ngeli ya I-ZI katika sentensi, b) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya I-ZI katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, c) kuonea fahari matumizi ya ngeli ya I-ZI katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya I-ZI katika sentensi kwa kuvipigia mstari daftarini au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutumia nomino za ngeli ya I-ZI katika sentensi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi, • kusikiliza usomaji wa sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya I-ZI kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuunda sentensi kwa kutumia nomino za ngeli ya I-ZI akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kujaza nafasi kwa kutumia	Je, utajuaje viambishi vipatanishi vya ngeli ya I-ZI kwenye sentensi?

DRAFT

				viambishi vya nomino za ngeli ya I-ZI kwa maandishi ya mkono au tarakilishi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya vikundi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi.
- Uwazaji wa kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu sentensi sahihi katika ngeli ya I-ZI.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na katika kusikiliza sentensi kwenye tepurekoda.
- Uvumilivu-mwanafunzi anaposikiliza sentensi za wenzake kwa utulivu.

Uhusiano na Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anapotumia kujaza nafasi.
- Umoja – mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.
- Amani-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutunga sentensi.

Masuala Mtambuko

- Utaifa –mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya vikundi vinavyojumuisha wanafunzi kutoka maeneo mbalimbali.
- Utangamano wa kijamii -mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika kazi ya vikundi.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza ngeli

DRAFT

5.0 KUKABILIANA NA UMASKINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**5.1.1** **Methali:** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua methali zinazohusu bidii ili kuzitofautisha na aina zingine za methali, b) kueleza maana na matumizi ya methali mbalimbali zinazohusu bidii katika jamii, c) kutumia methali zinazohusu bidii katika mawasiliano, d) kuchangamkia	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua methali zinazohusu bidii (*k.v. mchagua jembe si mkulima, mgagaa na upwa hali wali mkavu, atafutaye hupata, anayejitahidi hufaidi, ukiona vyaelea vimeundwa*) katika chati, ubao, vyombo vya kidijitali, • kujadiliana kuhusu maana na matumizi ya methali zinazohusu bidii na wenzake darasani, • kutoa mifano ya methali zinazohusu bidii, • kusikiliza methali zinazohusu bidii zikitumiwa kupitia vyombo vya kidijitali, • kushirikiana na wenzake katika kukamilisha methali zinazohusu bidii, • kusakura mtandaoni kwa	Je, ni nini umuhimu wa methali katika jamii?

DRAFT

		matumizi ya methali katika kuhimiza bidii.	kusaidiwa na mzazi au mlezi wake ili kupata methali zaidi zinazohusu bidii na matumizi ya methali hizo.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika kujadili methali kwenye vikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapofikiria kuhusu matumizi ya methali..
- Ubunifu – mwanafunzi anapotumia methali kujieleza.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua methali na kupata methali zaidi.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anachangamkia maoni ya wenzake katika kikundi.
- Umoja – mwanafunzi anapofanya kazi katika vikundi.
- Uwajibikaji-mwanafunzi anaposakura methali mtandaoni.

Masuala Mtambuko

- Umaskini – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu suala lengwa.
- Elimu ya fedha– mwanafunzi anapojadiliana na wenzake methali zinazohusu bidii.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanajumuisha dhana ya methali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
5.2 Kusoma	**5.2.1** **Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mizani na vina katika shairi ili kuvibainisha, b) kusoma shairi akizingatia vina, mizani na ujumbe ili kuimarisha ufahamu, c) achangamkie kusoma shairi akizingatia mapigo ya sauti.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vina na mizani katika shairi lililochapisha au la mtandaoni, • kujadili vina na mizani katika shairi akiwa na mwenzake au katika kikundi, • kushirikiana na mwenzake kusoma shairi akizingatia vina, mizani na ujumbe, • kusikiliza shairi likisomwa kwa mahadhi kwenye vifaa vya kidijitali au na mgeni mwalikwa na kujadili vina, mizani na ujumbe wake, • kushirikiana na wenzake kutafuta mashairi mtandaoni na kujadili vina, mizani na ujumbe uliomo.	Je, ni nini kinachotofautisha mashairi na maandishi mengine?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika kujadili msamiati unaotumika katika shairi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapojadili ujumbe katika shairi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapofafanua ujumbe wa shairi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua vina na mizani katika shairi.

DRAFT

Maadili • Heshima – mwanafunzi anapochangamkia maoni ya wenzake katika kikundi. • Umoja- mwanafunzi anapofanya kazi katika vikundi.
Masuala Mtambuko • Ushauri nasaha – ujumbe unaozingatiwa katika shairi. • Mshikamano wa kijamii – mwanafunzi anaposhiriki katika vikundi. • Mawasiliano faafu – mwanafunzi anapotumia lugha kwa ufundi.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous languages– masomo haya yanashughulikia nyimbo na mashairi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
5.3 Kuandika	**5.3.1** **Insha ya Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha za maelezo katika matini mbalimbali, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo, kuchangamkia utunzi mzuri wa insha ili kuimarisha uandishi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushirikiana na wenzake kujadili mada na muundo wa insha ya maelezo, • kujadiliana na wenzake kuhusu mambo muhimu yanayojenga mpangilio mzuri wa mawazo katika insha, • kuandika insha ya maelezo (*k.v. Jinsi ninavyoweza kuchangia kukabiliana na umaskini nyumbani, Maskini alivyogeuka kuwa tajiri, Jinsi elimu ilivyosaidia kumaliza umaskini, jinsi matumizi bora ya pesa yanavyosaidia*	Unazingatia nini unapoandika insha ya maelezo?

DRAFT

			kumaliza umaskini, jinsi ulipaji ushuru unavyosaidia kukabiliana na umaskini) isiyopungua maneno **150** kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu unaojumuisha methali na nahau alizojifunza awali, • kuandika insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili kuitolea maoni.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa kuandika insha ya maelezo.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

DRAFT

Maadili: • Heshima –mwanafunzi anapoheshimu kazi za wenzake hasa katika shughuli za vikundi. • Upendo - mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kujadili
Masuala Mtambuko: • Mshikamano wa kijamii –mwanafunzi anaposhiriki kufanya kazi pamoja. • Elimu ya pesa –mwanafunzi anapoandika insha kuhusu jinsi ya kukabiliana na umaskini.
Uhusiano na Masomo Mengine: English na Indigenous Language- hushughulikia dhana ya uandishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
5.4 Sarufi	**5.4.1** **Ngeli ya U-ZI** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino katika ngeli ya U-ZI ili kuzibainisha, b) kuandika nomino za ngeli ya U-ZI katika umoja na wingi, c) kuandika umoja na wingi wa mafungu ya maneno katika ngeli ya U-ZI, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya U-ZI katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino katika ngeli ya • U-ZI kwenye kadi, mti wa maneno, tarakilishi au kapu la maneno *(k.m. uzi- nyuzi, ukuta-kuta, uta- nyuta, ubavu- mbavu, wakati- nyakati, ukucha-kucha na ufunguo-funguo, wimbo- nyimbo),* • kuandika nomino katika ngeli ya U-ZI katika umoja na wingi akiwa na wenzake, • kuandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya U-ZI katika umoja na wingi.	Je, ni nomino zipi hupatikana katika ngeli ya U-ZI?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi. • Ubunifu – mwanafunzi anapoandika mafungu ya maneno. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na katika kusikiliza mafungu ya maneno kwenye kinasasauti.
Maadili • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Uzalendo –mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.
Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii –mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi. • Uwajibikaji-mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanajumuisha dhana ya ngeli.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
5.4 Sarufi	**5.4.2** **Ngeli ya U-ZI** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vipatanishi vya ngeli ya U-ZI katika sentensi, b) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya U-ZI katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, c) kufurahia matumizi ya ngeli ya U-ZI katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya U-ZI katika sentensi kwa kuvipigia mstari daftarini mwake au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kusikiliza usomaji wa sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya U-ZI kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuunda sentensi kwa kutumia nomino za ngeli ya U-ZI akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wengine, • kujaza nafasi kwa kutumia viambishi vya ngeli ya U-ZI kwa maandishi ya mkono au kwa tarakilishi.	Je, nomino za ngeli ya U-ZI huchukua viambishi vipatanishi gani?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anashirikiana na wenzake katika vikundi. • Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi. • Ujuzi wa kidijitali - kutumia tarakilishi kutambua maneno na katika kusikiliza sentensi kwenye tepurekoda.
Maadili • Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Umoja –mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.
Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii– kutokana na kufanya kazi katika vikundi. • Kujithamini - kujifanyia kazi darasani.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza dhana ya nomino

DRAFT

6.0 MAADILI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**6.1.1** **Ushairi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kukariri shairi kwa kuzingatia matamshi na mahadhi mbalimbali, b) kueleza maana ya msamiati uliotumiwa katika shairi, c) kutumia msamiati uliotumiwa katika shairi kuboresha masiliano, d) kuonyesha ufahamu wa ujumbe katika shairi kwa kujibu maswali,	Mwanafunzi aelekezwe: • kukariri shairi kuhusu mada lengwa (maadili) kwa kuzingatia matamshi na mahadhi mbalimbali, • kusikiliza shairi lengwa likikaririwa au kuimbwa na mwalimu, mgeni mwalikwa (mghani) au kupitia vifaa vya kidijitali, • kushirikiana na wenzake kukariri au kuimba shairi kwa mahadhi mbalimbali, • kutambua msamiati uliotumika katika ushairi kuhusu maadili (*k.m. haki, usawa, heshima na uwajibikaji*) na kuueleza akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kushirikiana na wenzake kujadili ujumbe katika shairi,	Ushairi unaweza kuboresha mazungumzo yako vipi?

DRAFT

<table>
<tr><td></td><td></td><td>e) kuchangamkia ushairi kama njia ya kujieleza kwa ufasaha.</td><td>• kujibu maswali yanayotokana na shairi
alilosikiliza, aliloimba au kukariri.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
• Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi.
• Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anaposikiliza shairi lililorekodiwa likikaririrwa kupitia vyombo vya kidijitali.
• Kujiamini – mwanafunzi anapojenga umilisi huu anapokariri shairi.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili
• Heshima –mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika vikundi.
• Uwajibikaji –mwanafunzi anapopewa majukumu katika vikundi na kufuata mafunzo katika shairi.
• Upendo - mwanafunzi anapokariri shairi na wengine.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala Mtambuko
Kujithamini- mwanafunzi anapokariri shairi kwa mahadhi mbalimbali.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na Masomo Mengine:
• English – somo hili linashughulikia mada ya ushairi.
• Music –somo hili hushughulikia nyimbo za mahadhi mbalimbali.</td></tr>
</table>

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
6.2 Kusoma	**6.2.1 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) Kutambua makala ya kusoma katika maktaba ili kuimarisha uchaguzi bora wa Makala, b) kusoma makala mbalimbali ili kujenga ufasaha wa lugha, c) kufurahia kusoma makala mbalimbali ili kujenga ufasaha wa lugha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kuchagua makala atakayosoma katika maktaba, • kusoma makala ya aina mbalimbali ya kujichagulia, • kujadiliana na wenzake kuhusu makala aliyoyasoma na alichojifunza kutokana na makala hayo, • kutumia kamusi kupata maana za msamiati uliotumika katika makala, • kusaidiwa na mzazi au mlezi wake kupata makala zaidi na kuyasoma ili kujenga mazoea ya usomaji.	1. Unapenda kusoma makala ya aina gani? 2. Ni ujumbe upi uliopata kwenye makala uliyowahi kusoma?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake katika vikundi. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anaposoma makala katika blogi. • Kujiamini – mwanafunzi anajenga umilisi huu anaposimulia alichokisoma.
Maadili Heshima, upendo, uzalendo –mwanafunzi anaposoma matini mbalimbali na kuzingatia mchango wa wenzake.
Masuala Mtambuko Kujithamini – mwanafunzi anapotumia kamusi kupata maana ya msamiati kwenye matini.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages– Masomo haya hulenga kukuza umilisi wa kusoma kama mojawapo ya stadi za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
6.3 Kuandika	**6.3.1** Insha za Wasifu (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele vya kimuundo vya insha za wasifu, b) kuandika insha ya wasifu kwa kuzingatia muundo na mtindo ufaao, c) kufurahia uandishi wa insha za wasifu ili kukuza stadi ya kuandika.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutazama nakala za insha za wasifu kwenye chapa au kwenye tarakilishi, • kutambua vipengele muhimu vya kimuundo kama vile kichwa, mwili, hitimisho, • kujadili na wenzake kuhusu kinachoweza kuandikiwa katika insha ya wasifu *(k.v. mtu, kitu, mnyama na mahali,)* • kujadili na wenzake kuhusu mada mbalimbali zinazoweza kutungiwa insha za wasifu *k.m. mwanafunzi mwadilifu, mtu aliyeshinda tuzo kwa wadilifu wake* n.k., • kuandika insha ya wasifu isiyopungua maneno **150**	Unazingatia nini unapoandika insha ya wasifu?

DRAFT

			daftarini au kwenye tarakilishi, • kuwasomea wenzake insha aliyoiandika ili kuitathmini.	

Umilisi wa Kimsingi unaokuzwa

- Hamu ya ujifunzaji - mwanafunzi anapotaja mada mbalimbali zinazoweza kutungiwa insha za wasifu.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi katika utungaji wa insha ya wasifu
- Mawasiliano na ushirikiano-mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano.

Uhusiano na Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposikiliza kwa makini wenzake wakisoma insha zao.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapofanya kazi ya darasani na kuikamilisha kwa wakati.
- Heshima-mwanafunzi anapojadili na wenzake kuhusu suala lengwa.

Masuala Mtambuko

- Mtazamo wa ukuaji wa binadamu-mwanafunzi anapoandika insha ya wasifu kuhusu suala lengwa.
- Mshikamano wa kijamii– mwanafunzi anapofanya kazi pamoja na wenzake darasani.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – mada hii ya uandishi inashughulikiwa katika masomo haya.

DRAFT

<table>
<tr><th>Mada</th><th>Mada Ndogo</th><th>Matokeo Maalum Yanayotarajiwa</th><th>Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa</th><th>Swali Dadisi</th></tr>
<tr><td>6.4 Sarufi</td><td>6.4.1
Ngeli ya U-YA

(Vipindi 2)</td><td>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:
a) kutambua nomino katika ngeli ya U-YA ili kuzitofautisha na nomino katika ngeli nyingine,
b) kuandika nomino za ngeli ya U-YA katika umoja na wingi,
c) kuandika umoja na wingi wa mafungu ya maneno katika ngeli ya ngeli ya U-YA,
d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya U-YA katika mawasiliano.</td><td>Mwanafunzi aelekezwe:
• kutambua nomino katika ngeli ya U-YA kwenye kadi, mti wa maneno, tarakilishi au kapu la maneno (kama vile ubele, uovu, ugonjwa),
• kuandika nomino katika ngeli ya U-YA katika umoja na wingi akiwa na wenzake,
• kuandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya U-YA katika umoja na wingi.</td><td>Je, ni nomino zipi hupatikana katika ngeli ya U-YA?</td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
• Ubunifu - mwanafunzi anapotunga maneno.
• Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na ngeli zake.</td></tr>
</table>

DRAFT

Maadili • Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Uzalendo – mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.
Masuala Mtambuko • Utangamano wa kijamii – mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi. • Kujithamini – mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanajumuisha ngeli za nomino.

‘

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
6.4 Sarufi	**6.4.2** **Ngeli ya U-YA** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vipatanishi vya ngeli ya U-YA kwenye sentensi, b) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya U-YA katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, c) kufurahia matumizi ya ngeli ya U-YA katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya U-YA katika sentensi kwa kuvipigia mstari daftarini mwake au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutumia nomino za ngeli ya U-YA katika sentensi akiwa na wenzake, • kusikiliza usomaji wa sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya U-YA kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuunda sentensi kwa kutumia nomino ya ngeli ya U-YA akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wengine, • kujaza nafasi kwa kutumia viambishi vya ngeli ya U-	Je, nomino za ngeli ya U-YA huchukua viambishi gani katika sentensi?

DRAFT

			YA kwa maandishi ya mkono au tarakilishi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anashirikiana na wenzake katika vikundi. • Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi. • Ujuzi wa kidijitali - kutumia tarakilishi kutambua maneno na katika kusikiliza sentensi kwenye tepurekoda. • Uvumilivu-mwanafunzi anaposikiliza kazi za wenzake kwa utulivu.
Maadili • Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Umoja –mwanafunzi anaposhiriki kufanya kazi na wengine kwenye vikundi.
Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii –mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi. • Kujithamini –mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza ngeli za nomino.

7.0 ELIMU YA MAZINGIRA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuliza za Ujifunzaji	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**7.1.1 Nahau** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nahau za usafi na mazingira katika matini mbalimbali, b) kufafanua maana za nahau mbalimbali za usafi na mazingira kwa kutoa mifano, c) kutumia nahau za usafi na mazingira katika mawasiliano, d) kuthamini matumizi ya nahau za usafi na mazingira katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nahau za usafi na mazingira (*k.v. angua kucha, penga kamasi, piga deki, piga mswaki, chokonoa meno, futa vumbi*) katika chati, michoro, picha, vikapu maneno, mti maneno, chati, kamusi na katika vyombo vya kidijitali, • kujadiliana na wenzake maana za nahau za usafi na mazingira na kutoa mifano, • kutumia nahau za usafi na mazingira kutunga sentensi akiwa pekee au kwa kushirikiana na wenzake, • kushirikiana na wenzake kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia nahau mwafaka kwenye zoezi la ubaoni, vitabuni au katika	1. Je, ni nahau zipi zinahusu usafi? 2. Je, ni nahau zipi zinahusu mazingira?

DRAFT

			tarakilishi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za vikundi.
- Ujuzi wa kijidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kutambua nahau za usafi na mazingira.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapotafuta maana za nahau na kuzitumia kwa ufasaha katika mawasiliano.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo – mwanafunzi anapofikiria kuhusu maana za nahau na matumizi yake.

Maadili

- Umoja – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi.
- Heshima – mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika vikundi.

Masuala Mtambuko

- Mshikamano wa kijamii –mwanafunzi anapojadiliana na wenzake.
- Kujithamini (kujithamini) – mwanafunzi anapotumia nahau kuimarisha mawasiliano.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya hufunza mada ya nahau.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
7.2 Kusoma	**7.2.1 Kusoma kwa Mapana** Matini (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matini anazotaka kusoma kwenye maktaba, b) kusoma matini ili kufaidika na ujumbe na lugha inayotumiwa, c) kufurahia usomaji wa matini za aina mbalimbali ili kujenga utamaduni wa kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua aina mbalimbali za matini *(kama vile vitabu, magazeti, na majarida)* kwenye maktaba, tarakilishi au kadi za katalogi, • kuchagua matini atakayosoma, • kusoma matini kimyakimya ili kupata ujumbe uliopo na kufaidi matumizi ya lugha, • kusimulia ujumbe kutokana na matini alizosoma kwa wenzake, • kujadiliana na wenzake matini alizosoma ili kuchochea hamu ya usomaji wa mapana miongoni mwao.	1. Unapenda kusoma matini ya aina gani? 2. Ni vipi unavyoweza kupata matini ya kusoma? 3. Kusoma aina mbalimbali za matini kuna umuhimu gani?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
Maadili

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposoma na kusimulia ujumbe aliosoma kutokana na matini za aina mbalimbali.
- Hamu ya ujifunzaji –mwanafunzi anapotagusana na matini za aina mbalimbali maktabani.

Maadili
- Heshima – mwanafunzi anaposhirikiana na wengine na kuzingatia maoni katika mijadala.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapoazima, kutunza na kurudisha vitabu mktabani.

Masuala Mtambuko
- Kujithamini – mwanafunzi anapojenga uwezo wa kujichagulia matini kuhusu afya na mazingira.
- Elimu na maendeleo endelevu; mazingira - mwanafunzi anaposoma matini kuhusu mazingira.

Uhusiano na Masomo Mengine
- Social Studies- hufunza mada ya mazingira
- English – hufunza stadi ya kusoma kwa mapana

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
7.3 Kuandika	**7.3.1** **Kuandika Insha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha za maelezo katika matini mbalimbali, b) kuandika insha ya maelezo kwa kuzingatia muundo na mtindo ufaao, c) kuchangamkia utungaji wa insha za maelezo ili kuimarisha uandishi bora.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya insha za maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi (*k.v. maelezo kuhusu upandaji wa miche, kusafisha darasa, kufua nguo, kuzuia mmomonyoko wa udongo, kupanda miti),* • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya maelezo, • kuandika insha ya maelezo isiyopungua maneno 150 akizingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu unaojumuisha methali na nahau alizojifunza awali,	Je, ni shughuli gani zinazoweza kuandikiwa insha za maelezo?

DRAFT

			• kutunga insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili kuisikiliza na kuitathmini.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – wanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi Yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Uhusiano na Maadili

- Heshima na adabu hasa katika shughuli za vikundi.
- Umoja-mwanafunzi anaposhiriki katika mjadala kuhusu muundo wa insha ya maelezo.

Masuala Mtambuko

Elimu ya mazingira – anapotunga insha na kujieleza kwa kurejelea mazingira anamoishi.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Language – masomo haya yana mada kuhusu uandishi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
7.4 Sarufi	**7.4.1** Ngeli ya KU-KU (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino katika ngeli ya KU-KU, b) kuandika nomino za ngeli ya KU-KU katika umoja na wingi, c) kuandika umoja na wingi wa mafungu ya maneno katika ngeli ya KU-KU, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya KU- KU katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino katika ngeli ya KU- KU (kama vile *kupika, kufyeka, kuzuru, kukariri, kufua)* kwenye kadi, mti maneno, tarakilishi au kapu la maneno, • kuandika nomino katika ngeli ya KU-KU katika umoja na wingi akiwa na wenzake, • kusikiliza usomaji wa nomino za ngeli ya KU-KU kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya KU-KU katika umoja na wi.ngi.	Je, ni nomino zipi hupatikana katika ngeli ya KU-KU?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na ngeli zake.

DRAFT

• Kujiamini-mwanafunzi anapoandika kazi kwenye daftari lake.
Maadili • Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Uzalendo –mwanafunzi anaposhiriki kufanya kazi na wengine kwenye vikundi.
Masuala Mtambuko • Utangamano wa jamii –mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi. • Kujithamini –mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya yanajumuisha dhana ya ngeli za nomino.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
7.4 Sarufi	**7.4.2** Ngeli ya KU-KU (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vipatanishi vya ngeli ya KU-KU kwenye sentensi, b) kuunda sentensi akitumia nomino za ngeli ya KU-KU katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, c) kufurahia matumizi ya ngeli ya KU-KU katika mawasiliano,	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya KU-KU katika sentensi kwa kuvipigia mstari au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutumia nomino za ngeli ya KU-KU katika sentensi akiwa na wenzake, • kusikiliza usomaji wa sentensi zilizoundwa kutokana na nomino za ngeli ya KU- KU kutoka kwenye tepurekoda au kinasasauti, • kuunda sentensi kwa kutumia nomino ya ngeli ya KU-KU akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kujaza nafasi kwa kutumia	Je, nomino za ngeli ya KU-KU huchukua viambishi gani katika sentensi?

DRAFT

			viambishi vya ngeli ya KU-KU kwa maandishi ya mkono au tarakilishi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anashirikiana na wenzake katika vikundi.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi.
- Uwazaji wa kina na utatauzi wa matatizo - mwanafunzi anapowaza kwa kina kuhusu atakachoandika.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua maneno na katika kusikiliza sentensi kwenye tepurekoda.
- Kujiamini-mwanafunzi anapojifanyia kazi akitumia ngeli ya KU-KU.

Maadili

- Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia.
- Uzalendo –mwanafunzi anapofanya kazi na wengine kwenye vikundi.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii –mwanafunzi anapofanya kazi kwa vikundi.
- Kujithamini – mwanafunzi anapojifanyia kazi darasani.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanafunza sarufi

DRAFT

8.0 NDEGE WA PORINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajia	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
8.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**8.1.1 Visawe** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno matatu yenye maana sawa katika matini, b) kutumia visawe ifaavyo katika mawasiliano, c) kuthamini matumizi ya visawe katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maneno matatu yenye maana sawa (*k.v. nyumbani, mastakimu, chengo; barabara, tariki, baraste; jitimai, huzuni, simanzi)* kwa kutumia kapu la maneno, kadi za maneno, mti maneno, kuburura kwa kutumia tarakilishi, n.k., • kueleza maana ya maneno matatu yenye maana sawa akiwa na wenzake, • kuambatanisha maneno matatu yenye maana sawa kutoka kapu maneno, mti maneno, ubao, chati, vyombo vya kidijitali, kadi maneno n.k, • kuhusisha visawe na vifaa	Maneno yaliyo na maana sawa yana umuhimu gani katika mawasiliano?

DRAFT

			halisi, picha, michoro kwenye chati, kitabu au katika vyombo vya kidijitali n, • kujadili visawe mbalimbali katika vikundi. • kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika sentensi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anapofanya kazi katika vikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo –mwanafunzi anapofikiria visawe zaidi mwafaka.
- Ujuzi wa kidigitali –mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali.

Maadili

- Uwajibikaji-mwanafunzi anapotumia na kutunza vifaa vya kidijitali.
- Umoja—mwanafunzi anaposhiriki shughulu za kikundi.
- Upendo-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa uvumilivu.

Masuala Mtambuko

- Utangamano wa kijamii-mwanafunzi anapofanya kufanya kazi katika vikundi.
- Kujithamini – mwanafunzi anapojieleza akitumia visawe mbalimbali.

Uhusiano na Masomo Mengine

English – somo hili linafunza dhana ya visawe.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
8.2 Kusoma	**8.2.1** **Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua mchezo wa kuigiza katika matini, b) kusoma mchezo mfupi wa kuigiza kwa ufasaha, c) kueleza maana ya msamiati uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza, d) kuonyesha ufahamu wa mchezo wa kuigiza kwa kujibu maswali, e) kuigiza mchezo mfupi ili kukuza uwezo wa kujieleza,	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya mchezo wa kuigiza akiwa katika kikundi, • kutambua mchezo wa kuigiza, wahusika na maelekezo katika matini mbalimbali kama vile vitabu, chati na vilevile kwa kutumia tarakilishi, • kusoma mchezo wa kuigiza akizingatia wahusika, maelekezo na ujumbe, • kushiriki katika majadiliano kuhusu msamiati wa suala lengwa (ndege wa porini) uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza (*k.v. chiriku, kasuku, tai, korongo, mwewe na kanga*),	1. Umewahi kusoma michezo ipi ya kuigiza? 2. Unakumbuka nini katika mchezo uliowahi kuusoma? 3. Kusoma michezo ya kuigiza kuna umuhimu gani?

DRAFT

		f) kufurahia kusoma michezo na kuigiza.	• kutazama mchezo mfupi wa kuigiza ukiigizwa darasani au kwenye vifaa vya kidijitali, • kuigiza mchezo mfupi aliousoma akishirikiana na wenzake, • kushiriki mjadala kuhusu ujumbe unaojitokeza kwenye mchezo wa kuigiza, • kusoma mchezo wa kuigiza kwenye mtandao, • kushiriki katika kutoa muhtasari wa mchezo aliousoma, kuuliza na kujibu maswali ya ufahamu.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi
- Ujuzi wa kidijitali –mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kufanikisha somo
- Uwazaji kina – mwanafunzi anapong’amua ujumbe uliomo kwenye mchezo
- Kujiamini – mwanafunzi anaposhiriki katika kusoma na kuigiza mchezo

DRAFT

Maadili • Heshima – mwanafunzi anapoonyesha heshima kwa wanyama wa porini na kuendeleza shughuli za vikundi. • Umoja-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika michezo ya kuigiza.
Masuala Mtambuko Elimu ya wanyama – mwanafunzi anaposoma matini kuhusu ndege wa porini.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous languages – masomo haya yanajumuisha usomaji wa michezo mifupi

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.3 Kuandika	**8.3.1 Insha za masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze, a) kueleza sifa za insha ya masimuizi ili kuibainisha, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • kuandika insha isiyopungua maneno 150, inayosimulia tukio linalohusiana na ndege wa porini kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu, • kuandika insha ya masimulizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini,	Ni mambo gani unayozingatia ili kuandika insha ya masimulizi ya kuvutia?

				• kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waitathmini na kumwelekeza.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi na wenzake.
- Umoja-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.

Masuala Mtambuko

Elimu ya utunzaj wa wanyama-mwanafunzi anaposimulia tukio linalohusiana na ndege wa porini.

Uhusiano na Masomo Mengine:

English na Indigenous Language – masomo haya hufunza uandishi kama mojawapo ya stadi za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.4 Sarufi	**8.4.1 Mnyambuliko wa Vitenzi** Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vitenzi katika hali ya kutendewa, kutendeka na kutendana katika matini ili kuvitofautisha, b) kutumia vitenzi katika hali za kutendewa, kutendeka na kutendana ipasavyo anapowasiliana, c) kuchangamkia matumizi ya vitenzi katika hali ya	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vitenzi katika hali za kutendewa, kutendeka na kutendana katika chati, jedwali, kapu la maneno, mti maneno, ubao na vyombo vya kidijitali, • kunyambua vitenzi katika hali lengwa akiwa peke yake, wakiwa wawiliwawili au katika vikundi, • kutumia vitenzi katika hali lengwa kwenye sentensi, • kushirikiana na wenzake kujaza nafasi katika jedwali la mnyambuliko vitenzi kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kuandika sentensi upya kwa kutumia vitenzi katika hali mbalimbali.	Je, vitenzi vinaweza kubadilika vipi mwishoni ili kuleta maana mbalimbali?

		kutendewa, kutendeka na kutendana katika mawasiliano.		

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa
- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anaponyambua vitenzi katika hali mbalimbali.
- Kujiamini -mwanafunzi anapotoa majibu na kushiriki katika shughuli mbalimbali.
- Ujuzi wa kidijitali-mwanafunzi anapotambua vitenzi katika kauli mbalimbali.

Maadili
- Umoja – mwanafunzi wanaposhirikiana katika kazi za vikundi.
- Uwajibikaji-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wakitumia kifaa cha kidijitali.

Masuala Mtambuko
Utangamano wa kijamii –mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi na kufanya kazi pamoja.

Uhusiano na Masomo Mengine
English na Indigenous Languages hufunza mnyambuliko wa vitenzi

DRAFT

9.0 MAGONJWA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
9.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**9.1.1 Mazungumzo ya Kimuktadha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua miktadha mbalimbali kunakotumiwa lugha rasmi ili kukuza mawasiliano, b) kutumia lugha katika miktadha rasmi ili kufanikisha mawasiliano, c) kuchangamkia matumizi ya lugha katika miktadha rasmi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua miktadha kunakotumiwa lugha rasmi (*k.v ofisini, hospitalini, mahakamani na bungeni*), • kusikiliza mazungumzo rasmi kwa kutazama maigizo kwenye vyombo vya kidijitali kama vile video, rununu, runinga, tarakilishi n.k, • kushiriki katika maigizo ya mazungumzo ya miktadha rasmi akishirikiana na wenzake, • kushiriki katika mazungumzo rasmi nje ya darasa k.m. akiwa kwenye gwaride na mazingira rasmi. • kutambua nidhamu ya lugha	Ni wapi katika shughuli zetu za kila siku tunaitumia lugha rasmi?

DRAFT

			inayozingatiwa katika mazingira rasmi k.m lugha ya heshima na adabu anapowasiliana.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya vikundi.
- Ubunifu – mwanafunzi anaposhiriki katika mazungumzo.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza na kutazama mazungumzo.

Maadili

- Uwajibikaji –,mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.
- Heshima –mwanafunzi anapoigiza na kushiriki katika mazunguzo.

Masuala Mtambuko

Magonjwa yakuambukizwa na yasiyoambukizwa- mwanafunzi anaposhiriki katika mazungumzo kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yana mada kuhusu kusikiliza na kuzungumza

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
9.2 Kusoma	**9.2.1 Kusoma kwa Mapana** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matini za aina mbalimbali za kusoma na kuchagua zinazomvutia, b) kusoma matini alizochagua ili kufaidika na ujumbe na lugha iliyotumiwa, c) kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini ili kupanua mawazo yake.	Mwanafunzi aelekezwe: kuchagua matini (*k.v. vitabu, majarida, magazeti*) zinazomvutia maktabani na mtandaoni, • kusoma matini alizochagua ili kufaidi ujumbe uliomo, • kuwatolea wenzake muhtasari wa kile alichosoma kwenye matini ili kupashana ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha, • kujadiliana na wenzake matini ambayo wamesoma kwa kuzingatia ukuzaji wa msamiati.	1. Ni habari zipi unazopenda kusoma kwenye matini? 2. Unachagua matini hayo kwa nini?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposimulia na kujadiliana na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi na mtandao kupata matini ya kusoma. • Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapojichagulia matini na kuyasoma.
Maadili • Uwajibikaji – mwanafunzi anapotunza matini anayoyasoma. • Heshima – mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu. • Umoja-mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu alichokisoma.
Mtambuko • Magonjwa-mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa kwa mapana. • Mawasiliano faafu-mwanafunzi anapowasiliana na wenzake kwa kuzingatia ukuzaji wa msamiati.
Uhusiano na Masomo Mengine English – somo hili linashughulikia mada ya kusoma kwa mapana.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.3 Kuandika	**9.3.1** **Insha za Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze, a) kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata mtindo na muundo ufaao, c) kuchangamkia utunzi mzuri wenye ujumbe mahususi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • ashiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya maelezo, • kuandika insha ya maelezo isiyopungua maneno 150 kwa kuzingatia msamiati unaohusu suala lengwa na kwa kuzingatia vigezo kama vile: ujumbe, tahajia anwani, muundo, mtindo, mapambo ya lugha k.v methali, nahau, tashbihi, istiari n.k. alizojifunza awali, • kuandika insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha	Je, unaweza kuandika insha ya maelezo juu ya mada gani?

DRAFT

			aliyoandika ili kuisoma na kuitathmini.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anapowaheshimu wenzake katika shughuli za vikundi.
- Uwajibikaji-mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali.

Masuala Mtambuko

Masuala ya afya-mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya yanashughulikia mada kuandika.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
9.4 Sarufi	**9.4.1** Vinyume vya Vitenzi (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vinyume vya vitenzi katika matini, b) kuunda sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi, c) kuchangamkia matumizi ya vinyume vya vitenzi katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vinyume vya vitenzi *(k.m. Simama- keti, cheka-lia, enda- rudi, anika-anua n.k)* katika chati, kadi za maneno, kapu maneno, mti maneno au vifaa vya kidijitali, • kushirikiana na wenzake kutafuta vinyume vya vitenzi kwa kurejelea orodha ya vitenzi aliyopewa, • kutalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume vya vitenzi anavyovitambua, • atunge sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi, • kuandika upya sentensi kwa kutumia vinyume vya vitenzi.	Je, ni vitenzi gani unavyoweza kutambua vinyume vyake?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anaposhiriki kupitia kazi ya vikundi.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga sentensi ubunufi wake unadhihirika.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji-mwanafunzi anapotalii mazingira yake na kutambua vitenzi na vinyume vyao.

Maadili

- Uwajibikaji-mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.
- Heshima –mwanafunzi anapowaheshimu wenzake katika shughuli za vikundi.
- Amani- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzakekwa utulivu.

Masuala Mtambuko

Elimu kwa maendeleo endelevu – mwanafunzi anapanua mawazo kuhusu mazingira yake anapotambua vinyume vya vitenzi kutokana na vitendo anavyovishuhudia katika jamii yake.

Uhusiano na Masomo Mengine

English and Indegenous Activities –masomo haya hushughulikia mada ya vinyume.

DRAFT

10.0 KUDHIBITI ITIKADI ZA KIDINI NA ZA KIJAMII

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
10.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**10.1.1** **Tashbihi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua tashbihi za tabia katika matini kuzibainisha, b) kutumia tashbihi za tabia kwa usahihi katika sentensi, c) kufurahia matumizi ya tashbihi za tabia katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua tashbihi za tabia *(k.v. mjanja kama sungura, mlafi kama fisi, mwenye maneno mengi kama kasuku)* katika vitabu, matini, chati na vyombo vya kidijitali, • kueleza maana ya tashbihi mbalimbali za tabia kwa kutoa mifano, • kukamilisha tashbihi mbalimbali za tabia akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake darasani, • kujaza nafasi katika sentensi kwa kutumia tashbihi mbalimbali za tabia, • kutumia tashbihi za tabia katika sentensi akiwa katika vikundi.	Ni tashbihi zipi hutumiwa kuelezea tabia?

DRAFT

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - mwanafunzi anaposhiriki kazi ya vikundi. • Hamu ya kujifunza – mwanafunzi anapotambua tashbihi za tabia katika matini. • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika mada.
Maadili • Heshima – anapoheshimu maoni ya wenzake katika vikundi. • Uwajibikaji-mwanafunzi anapokamilisha tashibihi na wenzake.
Masuala Mtambuko Mawasiliano faafu- mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake ili kuimarisha mawasiliano. Mshikamano wa kijamii na kitaifa-mwanafunzi anapotumia tashibihi za tabia ifaavyo.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Languages – masomo haya hufunza tashbihi

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
10.2 Kusoma	**10.2.1** Matini ya Kidijitali (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama katika matumizi ya vifaa vya kidijitali, b) kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma ili kuimarisha umilisi wake wa kutumia tarakilishi, c) kusakura kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma, d) kutumia vyombo vya kidijitali kwa urahisi kupata matini zinazolengwa,	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua na kuzingatia hatua za kiusalama kutoka kwenye chati au kwenye tarakilishi na mitandao, • kutambua jina la faili lengwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kufungua na kufunga, • kutambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao,	1. Unapenda kusoma habari kuhusu nini mtandaoni? 2. Ni hatua gani za kiusalama unazozingatia unapotafuta habari mtandaoni?

		e) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe ili kuimarisha maarifa yake.	• kutafuta maana za maneno mapya kwenye kamusi mtandaoni • kusimulia habari kuhusu matini aliyosoma kwa wenzake.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kutafuta, kusakura na kusoma matini.
- Hamu ya kujifunza – mwanafunzi anapopata hamu ya kutafuta matini za kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.
- Ubunifu-mwanafunzi anapofungua na kufunga faili lengwa kwenye tarakilishi.

Maadili

- Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.
- Umoja-mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya kikundi.

Masuala Mtambuko

- Usalama na ulinzi,kudhibiti,kuzuia uingizaji wa silaha ndogondogo na usalama wa mtandaoni – mwanafunzi anapozingatia usalama wa mtandaoni.

Uhusiano na Masomo Mengine

Masomo yote kwa vile yanatakiwa kuzingatia ujuzi wa kidijitali

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	**10.3.1** Insha ya Masimulizi (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha ya masimulizi kwa kuzingatia muundo, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri wa insha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kushiriki na wenzake kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya masimulizi, • kuandika insha ya masimulizi (*k.v. kuhusu itikadi za kidini na za kijamii, sherehe, hadithi, ndoto, ndoa za lazima n.k*) isiyopungua maneno 150 akizingatia aina mbalimbali za maneno, mnyambuliko wa vitenzi, na nyakati ili kejenga picha dhahiri ya anachokiandikia	Unawezaje kupata kwa haraka hoja za kusimulia katika insha?

DRAFT

			daftarini. Pia, azingatie mada, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka, lugha ya kiubunifu, • kuandika insha ya masimulizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwasomea wenzake insha aliyoandika ili waitathmini na kumwelekeza.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na kazi za vikundi.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi.
- Ubunifu – mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji-mwanafunzi anapoandika insha kwa kufuata kanuni zifaazo.

DRAFT

Masuala Mtambuko • Mshikamano wa kijamii-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kufanya kazi pamoja. • Haki na majukumu ya kibinadamu-mwanafunzi anapoandika insha kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Language – masomo haya yanafundisha uandishi kama mojawapo ya stadi za lugha.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
10.4 Sarufi	**10.4.1** **Nyakati na Hali** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya hali ya mazoea na hali timilifu katika kitenzi, b) kutambua vitenzi katika hali ya mazoea na hali timilifu katika matini, c) kutumia vitenzi vya hali ya mazoea na timilifu katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, d) kufurahia matumizi ya hali ya mazoea na timilifu katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya hali ya mazoea (hu) na hali timilifu (me) kwenye vitenzi katika chati, ubao au kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kutambua vitenzi katika hali ya mazoea (hu) na hali timilifu (me) kwenye sentensi, chati, ubao au kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kushiriki na wenzake katika mazoezi ya kutumia hali ya mazoea (hu) na hali timilifu (me) katika sentensi na kuziandika daftarini au kupiga chapa kwenye tarakilishi/kipakatalishi, • kushirikiana na wenzake katika vikundi kubadilisha	Je, wewe hufanya shughuli gani kila siku?

DRAFT

			sentensi kutoka hali moja hadi nyingine, • kutunga sentensi katika hali ya mazoea na hali timilifu kwenye blogi ili wenzake waweze kuisoma na kutathmini usahihi wake.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za vikundi darasani na mtandaoni.
- Ubunifu – mwanafunzi anapotunga sentensi.
- Hamu ya ujifunzaji – mwanafunzi anapoendelea kutunga sentensi katika hali ya mazoea na hali timilifu.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia kipakatalishi au tarakilishi kutunga sentensi na vile vile kuzisambaza mtandaoni.

Maadili

- Heshima –mwanafunzi anapojifunza kuthamini maoni ya wengine.
- Umoja-mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.

Masuala Mtambuko

- Kujithamini na kujitambua - anapotunga sentensi na kuzitumia kujieleza.
- Tamaduni hasi za kijamii-mwanafunzi anapotunga sentensi za hali ya mazoea kuhusu sual lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine

English – somo hili lina mada kuhusu sarufi.

DRAFT

11.0 UWEKEZAJI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
11.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**11.1.1** **Kutoa Masimulizi** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kusimulia tungo mbele ya wenzake kwa kuzingatia mada, ubunifu na usanifu wa lugha, b) kutumia ishara zifaazo kuimarisha masimulizi yake, c) kuchangamkia masimulizi katika mazingira mbalimbali.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusikiliza masimulizi yakitolewa na mgeni mwalikwa, mwalimu, mwanafunzi mwenzake au kutokana na vifaa vya kidijitali, • kubuni masimulizi yanayohusiana na mada husika kwa kutazama picha, michoro au kujadiliana na wenzake, • kutoa masimulizi kuhusu mada (*k.v. Jinsi ya kuwekeza na faida za uwekezaji,* • kutumia ishara za mwili zifaazo k.v ishara za uso, za mikono na mabega kuimarisha masimulizi yake, • kujadiliana na wenzake kuhusu ubora wa	Je, ni nini unachozingatia katika kutoa masimulizi?

DRAFT

			masimulizi aliyosikiliza.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anapojadili kuhusu ubora wa masimulizi na wenzake.
- Ubunifu - mwanafunzi anapotunga na kusimulia visa mbalimbali.
- Kujiamini - mwanafunzi anaposimulia visa mbele ya wenzake.

Maadili

- Uwajibikaji – mwanafunzi anapokamilisha shughuli mbalimbali.
- Umoja-mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu suala lengwa.

Masuala Mtambuko

- Elimu ya fedha- mwanafunzi anaposimulia kuhusu uwekezaji.
- Mshikamano wa kijamii na kitaifa-mwanafunzi anposimulia kuhusu uwekezaji katika kikundi.

Uhusiano na Masomo Mengine

English and Indigenous Activities – kazi za masimulizi pia hushughulikiwa na masomo haya.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
11.2 Kusoma	**11.2.1** **Kusoma kwa Ufasaha** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa suala lengwa uliotumika katika kifungu cha hadithi, b) kueleza maana za msamiati wa suala lengwa uliotumika katika kifungu cha hadithi, c) kutumia msamiati ulio katika kifungu cha hadithi kwa usahihi katika sentensi, d) kusoma kifungu cha hadithi kwa ufasaha	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua msamiati wa suala lengwa (uwekezaji) (*k.v. kuwekeza, faida, hasara, fidia, mtaji, ajira, mkopo, mwanabiashara, deni, mteja, biashara, bidhaa, bajeti, kilimo biashara, benki, vyama vya ushirika, ushuru kutokana na mapato,* n.k akitumia kapu maneno, mti maneno au tarakilishi, • kueleza maana ya msamiati huu kama unavyotumiwa katika jamii wakati wa mawasiliano na shughuli za uwekezaji, • kutunga sentensi akitumia msamiati husika, akiwa peke yake, kwenye jozi au kikundi, • kutazama chati kwenye tarakilishi au	1. Je, ni mambo gani yanayokuvutia unaposoma kifungu cha ufahamu? 2. Unatumia njia gani ili kujua maana ya msamiati uliotumiwa katika kifungu?

DRAFT

		ili kupata ujumbe, e) kuonyesha ufahamu wa kifungu cha hadithi kwa kutoa muhtasari na kujibu maswali, f) kuchangamkia usomaji wa vifungu vya hadithi ili kujenga maarifa ya ufahamu.	matini inayoonyesha bajeti, • kujadili na wenzake matukio kwenye picha zinayoonyesha wafanyibiashara na wateja wao katika shughuli za kibiashara, • kusoma kifungu cha hadithi chenye maneno yasiyozidi**(85)** kwa ufasaha kwa kuzingatia ujumbe akiwa peke yake, • kujibu maswali kutokana na kifungu, • kutoa muhtasari wa kifungu alichosoma,	

Umilisi wa Kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano-mwanafunzi anaposoma kifungu au mchezo mfupi kwa sauti na kupishana nafasi na wenzake.
- Uwazaji wa kina na utatuzi wa matatizo –mwanafunzi anapojibu maswali kutokana na kifungu.
- Ubunifu –mwanafunzi anaposoma kuhusu uwekezaji na jinsi ya kujikimu kimaisha

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposikiliza wengine wakisoma kifungu au mchezo mfupi.
- Uwajibikaji – mwanafunzi anapojifunza mambo kuhusu uwekezaji.
- Kujiamini –mwanafunzi anapofuatilia mambo yanayotokea katika shughuli za biashara.

DRAFT

Masuala Mtambuko
• Elimu kwa maendeleo endelevu-mwanafunzi anapojifunza kuhusu elimu ya fedha hususan uwekezaji. • Elimu ya kifedha –mwanafunzi anapopata maarifa ya kujitegemea anapoandaa bajeti yake.
Uhusiano na masomo mengine English Activities – somo hili linashughulikia mada ya kusoma vifungu vya ufahamu.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
11.3 Kuandika	**11.3.1** Baruapepe (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua baruapepe kwa kuzingatia muundo wake, b) kuandika baruapepe kwa kuzingatia ujumbe, muundo na mtindo, c) kuchangamkia uandishi wa baruapepe katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua muundo wa baruapepe kwa kurejelea kielelezo chake kilichochapishwa au kwenye tarakilishi, • kujadili sehemu mbalimbali za baruapepe kama vile anwanipepe ya mtumaji *(k.m. tina18@gmail.com*), anwanipepe ya mpokeaji, mada ya baruapepe, mtajo, mwili, hitimisho na jina la mwandishi/ mtumaji, • kuandika baruapepe kwa rafiki, mzazi, mwalimu n.k akishirikiana na wenzake darasani, kwa kutumia tarakilishi akizingatia muundo wa uandishi wa baruapepe, • kuandika baruapepe akiwa peke yake, • kutuma baruapepe aliyoiandika	Unazingatia vipengele gani unapoandika baruapepe?

			kwa mpokeeji, • kujadiliana na wenzake kuhusu umuhimu wa baruapepe katika mawasiliano.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anapoandika na kutuma baruapepe.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuandika na kutuma baruapepe.
- Kujiamini - mwanafunzi anapotuma baruapepe kwa mpokeaji.

Maadili

- Upendo –mwanafunzi anapotuma baruapepe kwa wazazi au marafiki kuwajulia hali.
- Heshima –mwanafunzi anapozingatia maoni ya wengine wakati wa mijadala.
- Uwajibikaji –mwanafunzi anapotunza tarakilishi anayoitumia katika uandishi wa baruapepe.

Masuala Mtambuko

- Mawasiliano faafu –mwanafunzi anapotumia baruapepe kuwasiliana.
- Elimu kwa maendeleo endelevu –mwanafunzi anapotumia teknolojia kuwasiliana.

Uhusiano na Masomo Mengine

Masomo yote yanayoshughulikia ujuzi wa kidijitali.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.1** **Ukanushaji** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya wakati na nafsi katika sentensi, b) kukanusha viambishi vya nafsi na wakati katika sentensi kwa usahihi, c) kutunga sentensi sahihi zenye viambishi vya nafsi na wakati na kuzikanusha, d) kufurahia ukanushaji wa viambishi vya nafsi na wakati katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya nafsi (*ni, tu, u, m, a, wa)* na vya wakati (*li, na, ta)* katika vitenzi kwa kuvipigia mistari kwenye vitabu au kuvikolezea wino kwenye tarakilishi, • kutambua viambishi vya wakati *li, na,* *ta* katika hali yakinishi na *ku, ta, si, ha,* katika hali kanushi, • kusoma sentensi zenye viambishi lengwa kwenye vitabu au tarakilishi katika hali yakinishi na kanushi, • kukanusha sentensi akizingatia nafsi na nyakati kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kusikiliza au kutazama vipindi	1. Viambishi vya nafsi katika vitenzi ni vipi? 2. Unatumia viambishi gani wakati wa kukanusha vitenzi?

DRAFT

			vya ukanushaji wa nafsi na wakati kupitia vyombo vya kidijitali.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano –mwanafunzi anapojadili kwenye vikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo - mwanafunzi anapojaribu kukanusha maneno na sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali - mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika somo.

Maadili

- Heshima – mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi.
- Uadilifu-mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi kuhusu suala lengwa.

Masuala Mtambuko

- Kujithamini- mwanafunzi anakuza uwezo wa kukabili au kukataa mambo mbalimbali maishani.
- Umaskini-mwanafunzi anapotumia viambishi vya nafsi na vya wakati katika sentensi zinazolenga suala lengwa.

Uhusiano na Masomo Mengine

English na Indigenous Languages – masomo haya hushughulikia mada ya sarufi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi
11.4 Sarufi	**11.4.2 Ukubwa na udogo wa nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi mbili, b) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** katika hali ya ukubwa na udogo, c) kubadilisha nomino katika hali ya wastani kuwa katika hali ya ukubwa na udogo, d) kutumia nomino zinazoanza kwa herufi **m-** katika hali ya ukubwa na	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi mbili *(k.m mtoto, mlango, mkate na mlima)* kwenye chati, ubao, mti maneno, kapu la maneno au kifaa cha kidijitali, • kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **m-** na zenye mzizi wa silabi mbili katika ukubwa na udogo (k.v. mtoto (toto-kitoto), mlango (lango -kilango), mkate (kate-kikate), • kushiriki katika vikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya ukubwa na udogo,	Ni nomino gani unazoweza kutaja ukubwa wake?

		udogo kwenye sentensi, e) kufurahia kutumia nomino katika hali ya ukubwa na udogo kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano.	• kushiriki katika mchezo wa vikundi ambapo kikundi kimoja kitataja wastani wa nomino na kingine kutaja ukubwa na udogo wa nomino hiyo, • kupewa orodha ya nomino katika hali ya ukubwa na orodha nyingine ya nomino katika hali ya udogo kwenye tarakilishi ili aziburure kuziambatanisha, • kutunga sentensi zinazorejelea nomino lengwa katika ukubwa na udogo akiwa peke yake au kwenye vikundi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano – mwanafunzi anaposhiriki mijadala kuhusu nomino katika ukubwa na udogo.
- Ubunifu – unadhihirika mwanafunzi anapotunga sentensi katika hali ya ukubwa na udogo.
- Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali ya wastani, ukubwa na udogo.

DRAFT

Maadili • Upendo- mwanafunzi anapofanya kazi katika makundi . • Umoja-mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za vikundi kwa utulivu.
Masuala Mtambuko Elimu ya kifedha-mwanafunzi anapotunga sentensi za ukubwa na udogo kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na Masomo Mengine English na Indigenous Language - masomo haya hushughulikia mada ya sarufi.

DRAFT

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.3 Ukubwa na udogo wa nomino** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **n-** ili kuzitofautisha na nonimo nyingine, b) kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **n-** katika hali ya ukubwa na udogo, c) kubadilisha nomino katika hali wastani kuwa katika hali ya ukubwa na udogo, d) kutumia nomino katika hali ya	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino zinazoanza kwa herufi **n-** kwenye chati, ubao, mti maneno, kapu la maneno au kifaa cha kidijitali, • kushiriki katika vikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya ukubwa na udogo, • kushiriki katika mchezo wa vikundi ambapo kikundi kimoja kitataja wastani wa nomino, kingine ukubwa na kingine kutaja udogo wa nomino hiyo, • kupewa orodha ya nomino katika hali ya ukubwa na orodha nyingine ya nomino katika hali ya udogo kwenye tarakilishi ili aziburure kuziambatanisha,	Ni nomino gani unazoweza kutaja udogo wake?

DRAFT

		ukubwa na udogo kwenye sentensi ili kuimarisha mawasiliano, e) kufurahia kutumia nomino katika hali ya ukubwa na udogo kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano.	• kutunga sentensi zinazorejelea nomino lengwa katika ukubwa na udogo akiwa peke yake au kwenye vikundi.	
Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano - wanafunzi wanaposhiriki mijadala kuhusu mada hii • Ubunifu- unadhihirika wamapotunga sentensi katika hali ya udogo • Ujuzi wa kidijitali – mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali wa wastani na udogo				
Maadili Umoja- kufanya kazi katika makundi.				
Masuala Mtambuko Mshikamano wa jamii na kitaifa – mwanafunzi anapotunga sentensi zinazolenga uraia mwema.				
Uhusiano na Masomo Mengine English Activities na Indigenous Language - masomo haya hushughulikia ukubwa na udogo wa nomino.				

DRAFT

Shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii ya gredi 4-6

Katika kiwango hiki, lengo la shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ni kupata uwiano kati ya dhana zilizofunzwa katika masomo mbalimbali na maisha ya kila siku. Wanafunzi wanafanya ulinganisho kati ya kile wamejifunza na maisha yao ya kila siku. Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji imeshughulikiwa katika somo la *Social studies*. Utekelezaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inahitaji ushirikiano ambapo mwalimu anashirikiana na walimu wa masomo mengine kuandaa na kutekeleza shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa shughuli hizi zinaelekezwa na mwalimu, mwanafunzi anatakiwa kupewa nafasi ya kutambua changamoto/tatizo na kuzua utatuzi wake. Usalama wa mwanafunzi unatakiwa kuzingatiwa katika utambuzi wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Hatua zifuatazo za shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji zinatakiwa kusambazwa katika mihula yote**.**

DRAFT

Hatua za utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji

1) Maandalizi

- Tambua umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi zinazokusudiwa katika matokeo maalum yanayotatarjiwa kwa mujibu wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji.
- Tambua nyenzo hitajika katika shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji (zinazopatikana katika mazingira)
- Kusambaza shughuli hizo katika muhula mzima (bainisha siku na wakati/muda wa shughuli hizo).
- Wasiliana na wanafunzi, wazazi/walezi, wasimamizi wa shule, walimu na washikadau wengine katika jamii ya shule.
- Tambua na kuandaa vifaa vya tathmini.

2) **Utekelezaji wa Shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii.** ● Gawia wanafunzi majukumu. ● Hakikisha kila mwanafunzi anashriki kikamilifu katika shughuli husika. ● Tazama wanafunzi wanapotekeleza shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji na kurekodi matokeo ya utekelezaji wao. ● Tumia kifaa cha tathmini kinachofaa kutathmini mchakato mzima pamoja na matokeo yake (tathmini kazi ya mwanafunzi kuanzia mwanzo hadi mwisho). ● Tathmini umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi katika somo.
3) Tafakuri kuhusu Shughuli ya Huduma Jumuhishi ya kijamii. Chukua nafasi ya kujitathmini kuhusu shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ukiwa na wanafunzi kwa kujadiliana nao kuhusu yafuatayo: ● Ni nini kilifanyika vizuri na kwa nini ● Ni nini hakikufanyika vizuri na kwa nini ● Ni nini kinaweza kufanywa tofauti ● Wamejifunza nini

Kutakuwa na shughuli moja jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itakayotekezwa mara moja kwa mwaka. Masuala ya shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji yatatokana na masuala mtambuko pana katika masomo tofautitofati. Waalimu wanatakiwa kuangazia suala tofauti kila mwaka ili kuwapa wanafunzi fursa ya kushughulikia masuala mtambuko mbalimbali katika miktadha yao.

Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itashirikisha kila mmoja katika jamii ya shuleni (wanafunzi,

DRAFT

wazazi/zalezi, wasimamizi wa shule na walimu). Wazazi/walezi ni washikadau muhimu katika maandalizi na utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa walimu wana jukumu muhimu katika maandalizi na ujumuishaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, wanafunzi wanatakiwa kushiriki kikamilifu katika mchakato mzima.

Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inampa mwanafunzi nafasi ya kukuza umilisi wa kimsingi na maadili mbalimbali. Mwalimu anatakiwa kubadilisha umilisi wa kimsingi na maadili yanayoangaziwa kila mwaka.

Tathmini ya shughuli Jumuhishi ya Huduma ya Jamii.

Tathmini ya Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itaangazia vipengele vitatu ambavyo ni: stadi katika masomo mbalimbali yaliyoshirikishwa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, umilisi wa kimsingi na maadili yanayodhihirishwa. Ni lazima tathmini izingatie mchakato mzima pamoja na matokeo ya shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Mwalimu atawatathmini wanafunzi wakiwa katika vikundi akitumia vifaa vya tathmini kama vile ratiba ya ukaguzi, orodha hakiki, viwando vya ukariaji au kifaa kingine kinachafaa.

DRAFT

MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI

Mada	Mbinu za Kutathminia Zilizopendekezwa	Nyenzo za Kufundishia Zilizopendekezwa	Shughuli Nyingine Zilizoratibiwa za Ujifunzaji Zilizopendekezwa
KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA	a) Kumakinikia jinsi mwanafunzi anavyotumia lugha katika mawasiliano b) Kujibu maswali c) Maigizo d) Kutambua k.m. kwenye orodha e) Kuambatanisha maneno na majibu f) Mijadala g) Mazungumzo h) Matumizi ya ishara za mwili k.v ishara za uso, za mikono na mabega kuimarisha masimulizi yake i) Wanafunzi wanatathminiana.	· Chati · Michoro na picha · Mgeni mwalikwa · Vifaa vya kidijitali (k.v tarakilishi/vipakatalishi, kinasasauti, rununu, projekta, video) · Mti maneno · Kapu maneno · Vitabu mbalimbali	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

DRAFT

KUSOMA	a) Kutunga sentensi k.m. kwa kutumia msamiati wa suala lengwa b) Kujibu maswali k.m. katika ufahamu c) Kutoa muhtasari wa ufahamu au matini yaliyosomwa d) Kukariri na kuimba mashairi e) Kusoma kwa sauti f) Wanafunzi kufanyiana tathmini g) Potfolio h) Shajara	· Tarakilishi/vipakatalishi · Kinasasauti · Rununu · projekta · Tarakilishi/vipakatalishi · Kinasasauti · Rununu · projekta · Nakala ya shairi · Kamusi mbalimbali	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali
KUANDIKA	a) Kuandika tungo mbalimbali b) Wanafunzi kufanyiana tathmini c) Potfolio d) Shajara e) Mijadala kuhusu vidokezo vya insha	· Kielelezo cha insha ya masimulizi · Kielelezo cha insha ya maelezo · Kielelezo cha insha ya wasifu · Nakala ya barua ya kirafiki · Nakala ya barua rasmi	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

DRAFT

Mada	**Mbinu za Kutathminia Zilizopendekezwa**	**Nyenzo za Kufundishia Zilizopendekezwa**	**Shughuli Nyingine Zilizoratibiwa za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**
SARUFI	a) Kutambua k.m. kwenye orodha b) Kuambatanisha maneno lengwa c) Kujaza nafasi d) Kujaza fumbo maneno e) Kazi mradi	· Tarakilishi/vipakatalishi · Kinasasauti · Rununu · projekta · Kapu maneno · Mti maneno · Kadi za maneno · Picha za vitu mbalimbali · Michoro · Chati · Mabango · Sanamu · Nyenzo halisi	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Ziara za nyanjani 4. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

DRAFT